

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 144 – 2024

16. september 2024

Objavljeno je revizijsko poročilo o prispevku mehanizma za okrevanje in odpornost k podnebnim ukrepom zelenemu prehodu

Prispevek mehanizma za okrevanje in odpornost – glavnega stebra sklada EU za okrevanje po pandemiji – k podnebnim ukrepom in zelenemu prehodu ni jasen, ugotavljajo revizorji Evropskega računskega sodišča. Za podnebne ukrepe je bilo treba nameniti vsaj 37 odstotkov sredstev mehanizma. Evropska komisija je ocenila, da je bilo do februarja 2024 za ukrepe v podporo podnebnih ciljev EU porabljenih 275 milijard evrov. Revizorji opozarjajo, da bi utegnili biti ti prispevki precenjeni za najmanj 34,5 milijarde evrov.

Revizorji so – poleg drugih slabosti – ugotovili, da model financiranja po katerem se sredstva iz mehanizma izplačujejo na podlagi doseženih mejnikov in ciljev, ne pa na podlagi dejanske porabe vzbuja dvome o tem, ali bo ves denar, načrtovan za porabo za podnebne ukrepe, k njim tudi dejansko prispeval. Enake dvome vzbuja razmeroma kratek časovni okvir za izvajanje mehanizma.

Revizorji so ugotovili tudi, da nekateri ukrepi niso bili tako čisti, kot se je zdelo. Nek projekt, pri katerem se je dobesedno kalila voda, je bil gradnja nove črpalne hidroelektrarne, za katero pred financiranjem ni bil ocenjen pomemben vpliv na okolje. Da bi se dosegle ciljne vrednosti porabe za podnebne ukrepe, države v svojih načrtih objavijo ocene stroškov, ki se preverijo vnaprej, po izvedbi pa ne. Dejanski stroški posameznega ukrepa mehanizma se lahko znatno razlikujejo od ocenjenih, kar pomeni, da ni popolnih informacij o tem, koliko sredstev je bilo porabljeno za podnebne ukrepe.

Revizorji EU so priporočili, naj se za preprečevanje takih razhajanj okrepijo povezave med prihodnjimi instrumenti in podnebnimi cilji ter zbirajo in objavijo popolne informacije o porabljenem denarju.

Koristne informacije:

- Poročilo:
- <https://www.eca.europa.eu/sl/publications/SR-2024-14>

Pripravila:
Darja Kocbek